

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 17 december 2013

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 45.113//PN
[...]

[...]

Betreft: wettelijke tweetaligheid in het kader van ontwikkelcirkels.

Mijnheer de Minister,

In zitting van 13 december 2013 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) uw vraag om advies over de wettelijke tweetaligheid in het kader van ontwikkelcirkels onderzocht.

Uw vraag om advies luidt als volgt:

“Op de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking zijn er vele dienst- en directiehoofden die slaagden voor het taalexamen voorzien in artikel 14 van het KB van 8 maart 2001. Dat komt omdat dit het tweetaligheidsexamen is dat vereist wordt van de ambtenaren van de “Buitenlandse carrières” (diplomaten, consuls, attachés voor ontwikkelingssamenwerking).

Op 28 februari 2013 werd door mijn diensten binnen de FOD de vraag gesteld aan FEDWEBTEAM of de titularissen van het taalexamen “artikel 14” mochten worden beschouwd als wettelijk tweetalig voor de ontwikkelcirkels.

Wij ontvingen op 3 maart 2013 vanwege dhr. J. Leroy, Voorzitter van het Directiecomité van de FOD P&O, het volgende duidelijke antwoord:

“Slechts de ambtenaren die in het bezit zijn van een taalattest “artikel 7” of artikel 12” kunnen als wettelijk tweetalig beschouwd worden voor de ontwikkelcirkels. Een taalattest “artikel 14” is dus terzake niet voldoende.

Ons inziens wordt door dhr. Leroy evenwel voorbijgegaan aan artikel 47ter [sic], § 8 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken:

§ 8. De ambtenaren van de loopbaan van de externe diensten en van de attachés voor internationale samenwerking van de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken die geslaagd zijn in het taalexamen georganiseerd krachtens artikel 47, § 5, tweede lid worden vrijgesteld van de examens bedoeld in § 7, eerste en vijfde lid.

Vandaar wensen wij langs deze weg formeel de vraag aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht te stellen of de titularissen van het taalexamen “artikel 14” mogen worden beschouwd als wettelijk tweetalig voor de ontwikkelcirkels.

2. Hierbij heb ik nog twee bijkomende vragen:

2.1. Daar waar de evaluator niet tot dezelfde taalrol behoort als de geëvalueerde en niet houder is van een bewijs van kennis van de andere landstaal artikel 7 of 12 (of 14), zal hij dus moeten worden bijgestaan door iemand die wel houder is van een taalbrevet art. 7 of 12 (of 14) in de taal van de geëvalueerde. Dient deze derde (wettelijk tweetalige) persoon tot de taalrol van de evaluator of tot de taalrol van de geëvalueerde te behoren, of is dat om het even?

2.2. Een tweede bijkomende vraag. Moet de persoon die meetekent als wettelijk tweetalige minstens behoren tot de klasse van de geëvalueerde? Wij hebben op onze FOD momenteel immers zelf enkele ambtenaren van niveau C die titularis zijn van artikel 12. Mogen zij tekenen als wettelijk tweetalige waar bijvoorbeeld een A3 diensthoofd (niet wettelijk tweetalig) zijn anderstalige A2 medewerker evalueert?"

*
* *

1. Artikel 43 ter, § 8, laatste lid, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), ingevoegd bij de wet van 12 juni 2002, bepaalt dat de ambtenaren van de loopbaan van de externe diensten en van de attachés van internationale samenwerking van de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken die geslaagd zijn in het taalexamen georganiseerd krachtens artikel 47, § 5, tweede lid, worden vrijgesteld van de examens bedoeld in § 7, eerste en vijfde lid. Deze laatste paragraaf beoogt dat, om ambtenaren van de andere taalrol te kunnen evalueren, de ambtenaar vooraf bij Selor het bewijs moet leveren van de aan de aard van de taak, met name de uitoefening van de evaluatietaak, aangepaste kennis van de tweede taal. Als bewijs van deze kennis van de tweede taal geldt het attest behaald na het examen bedoeld in artikel 43, § 3, derde lid SWT (d.w.z. voldoende kennis van tweede taal voor opnemingskader).

Vermelde § 8, laatste lid van artikel 43ter SWT, werd bij wet van 12 juni 2002 in de SWT ingevoegd na een amendement nr. 2 van de Regering op het wetsontwerp tot invoeging van de artikelen 43ter, 44bis, 46bis, 69 en 70 in de SWT (Parl. Doc., Kamer, DOC 50-1458/002). In de verantwoording bij dit amendement leest men:

“De ambtenaren van de buitenlandse diensten (diplomaten en attachés van de internationale samenwerking) van het departement Buitenlandse Zaken leggen taalproeven af om vast te worden benoemd.

De ambtenaren die slagen in deze examens worden geacht een voldoende kennis te hebben van de tweede taal die gelijkwaardig is aan de voldoende kennis waarin artikel 43, § 3, 3e lid voorziet (advies nr. 21.061/I/PN/RP van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht).”

In advies 21.061 van 15 juni 1989 heeft de VCT inderdaad geadviseerd dat “de ambtenaren van de carrière Buitenlandse dienst die het examen van artikel 47, § 5, tweede lid, van de SWT hebben afgelegd, geacht worden een voldoende kennis te hebben van de tweede taal die gelijkwaardig is aan de voldoende kennis waarin artikel 43, § 3, derde lid, van de SWT voorziet.”

Uit wat voorafgaat meent de VCT dan ook te moeten afleiden dat de titularissen van het taalexamen voorzien bij artikel 47, § 5, tweede lid, SWT, en uitgevoerd door artikel 14, eerste lid (niet het tweede lid) van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 SWT, beschouwd kunnen worden als wettelijk tweetalig voor de ontwikkelcirkels.

2. Indien de functionele chef onvoldoende de taal van de geëvalueerde kent, wordt een andere persoon van dezelfde taalrol als de geëvalueerde of een wettelijk tweetalige aangeduid om de evaluatie mee uit te voeren. Essentieel is dat de gesprekken steeds verlopen in de taal van de geëvalueerde en dat alle documenten in het kader van de ontwikkelcirkel steeds worden opgemaakt in de taal van de geëvalueerde.

3. Het behoort niet tot de bevoegdheid van de VCT, als algemeen toezichthouder van de SWT, zich over deze vraag uit te spreken. Zij heeft geen betrekking op de toepassing van de SWT.

Hoogachtend,

De Voorzitter ,

[...]